

Preek van ds. J.W. Verheij (1911-2008) - Gehouden op 3-juli-1966.

2 Kron. 20 : 1 - 30.

Zingen: Ps. 136:1-4, 92:5, 68:1,2,16, 18:6, Gez. 24:2.

Wij hebben nu een van de mooiste stukken gelezen uit de geschiedenis van de koningen van Juda. Het is helaas niet altijd zo, dat in het leven van die vorsten van Juda de heerlijkheid van de komende Christus te zien was; terwijl ze toch stuk -voor stuk hun eigen plaats hebben gehad op de lijn van David tot Christus. Maar bij Josafath is haast dezelfde glans te zien als bij David en Salomo.

Het was voor de vromen in Juda een genot onder die koning te leven. Hij vreesde de HEERE en hij ruimde nóg meer resten op van de heidense praktijken ,die onder Rehabeam en zijn zoon Abia waren ingevoerd. Josafath volgde zijn vader Asa na in het goede!

En deze geschiedenis laat ons hem zien zelfs precies tegengesteld aan zijn vader, want die vertrouwde op één gegeven ogenblik meer op zijn eigen slimheid dan op de HEERE. Maar Josafath kijkt nergens anders heen dan naar de HEERE. En dat leert hij zijn volk ook!

Dat wil nu ook weer niet zeggen, dat het altijd zo geweest is. Daar zijn ook donkere bladzijden in zijn levensboek. Daar was:

1. Zijn optrekken met de goddeloze Achab tegen Aram. Hij is toen ternauwernood aan de dood ontkomen in die oorlog, waarin Achab werd neergeschoten.
2. Hij had zich verzwaagd met het huis van Achab door zijn zoon Joram te laten trouwen met Athalia, de dochter van Achab en Izebel.
3. Hij had met de opvolger van Achab, Ahazia, een contract om zeeschepen te bouwen voor de vaart op Ofir. Toen is de HEERE ertussen gekomen en de hele vloot werd al vernield voordat ze zee kon kiezen.
4. Al ging hij niet verder met zijn verbond met die Ahazia, wij zien hem toch weer samen met diens zoon, Joram, een oorlog beginnen tegen de koning van Moab.

Het is toen allemaal goed afgelopen met Josafath, maar zijn verhouding tot het huis van Achab was niet zijn beste kant en dat heeft dan ook vreselijke gevolgen gehad voor het huis van David.

Maar dit zien we in die tijd wel: Josafath had respect voor de profeten des HEEREN. Hij moest wel telkens terecht gewezen worden (en daaruit bleek, dat hij de Messias niet was!) - maar hij liet zich terechtwijzen. Hij nam het Woord van God - ook het bestraffende en vermanende Woord - ter harte. En dáárin was hij een waardig opvolger van David en een echt kind van God. Zo heeft hij zijn reformatorisch werk krachtig gesteund - want wat is een vorst, die leviëten erop uit stuurt om het volk te onderwijzen in de thora en rechters aanstelt om de wetten te handhaven en zo de harmonie wil herstellen tussen koning, priester, leviëten en rechter van het kerkvolk, als hij zelf niet toont de HEERE te vrezen? Lijkt die niet op de vader, die zegt: jongens 't is zondag - naar de kerk! en dan zelf gaat vissen? Of die zo heel precies het adres van de ware kerk weet aan te wijzen en zijn jongens een voorbeeld geeft in ongeestelijk en onordelijk kerkelijk leven. Nietwaar - helaas komt dat maar al te dikwijls voor! En in de heilige Schrift worden ons daar de voorbeelden ook van gegeven.

Maar zo was Josafath niet. Hij vreesde de HEERE en daarom boog hij zich onder het Woord van God.

Ook vrome mensen kunnen op sommige terreinen mistasten en zondigen. Maar dan zullen zij tonen werkelijk vroom te zijn door klein te worden onder het bestraffende Woord van God. Zo worden zij geheiligd. Zo wordt hun heiligmaking volbracht en zo word dan zichtbaar, dat zij echte kinderen van God zijn, die zich door de Gees laten leiden.

Dat zien wij bij Josafath.

Wij zien in deze geschiedenis hoe de vrucht van de Geest van Christus rijpt in deze vader van de Christus naar het vlees!

Hij werd bedreigd.

De Moabieten, Ammonieten en Meünieten (waarschijnlijk uit Edom) trokken tegen hem ten strijde. Langs een zeer ongewone weg, namelijk. ongeveer langs de Dode Zee, trekken zij op Jeruzalem aan. Als ze gesignaleerd worden zijn ze al zowat ter hoogte van Hebron.

Josafath heeft iets geleerd. Hij zoekt geen steun bij Joram in Israel of ergen anders. Hij mobiliseert zelfs niet eerst zijn leger. Maar hij roept een vasten uit! En dan komen de mensen, de mannen en de vrouwen, en ook de kinderen, bij honderden naar de tempel te Jeruzalem, om de HEERE te vragen.

En dan wordt Josafath ons voorgesteld als bidder.

Hier zien wij duidelijk, dat gebed is het voornaamste stuk van het leven, dat is wedergeboren. Het door genade verlorene leven.

Josafath belijdt de HEERE!

Hij is de almachtige. Hij staat boven de volken en Zijn hand is sterk. En die sterke God is toch Israëls bondsgod! Die heeft eertijds de volken verdreven om Zijn volk in dit land te laten wonen. En voor Hem. is dat huis gesticht, waar de HEERE zou wonen. En - als dáár tot Jahweh zou worden geroepen dan zou Hij horen!

Wij worden hier wel sterk herinnerd aan het gebed van Salomo bij de inwijding van de tempel.

Josafath gaat er gelovig van uit, dat dat gebed is verhoord.

Er is concrete nood. Drie volken rukken aan om Juda uit zijn erfdeel te verdrijven. Wat nu?

Josafath bidt. Gelovig, eenvoudig, oprecht.

"Wij zijn niet opgewassen tegen die grote menigte; wij weten niet wat wij moeten doen, maar op U zijn onze ogen gevestigd".

Wij weten niet wat wij moeten doen.

Die belijdenis past ook ons in nood. Maar wordt helaas niet altijd gehoord. Wij weten het bijna altijd juist zo goed! En daardoor staan wij onszelf zo dikwijls in de weg. Dan maken wij ons bidden krachteloos.

Het is geen schande als wij het niet weten. 't Is wel schande, als wij niet willen weten, dat wij het niet weten. Er wordt heel wat gepraat en geschreven en geconfereerd over allerlei nood. De nood der kerk, de nood van de jeugd, van de alleenstaanden, van de allochtonen, van de laagstbetaalden en noemt u maar op. Maar nu net die ene belijdenis: wij weten niet wat wij moeten doen! die komt er zo weinig uit.

Ja, bidden is een tere en moeilijke zaak.

Wij lopen het gevaar, dat wij onze visie en ons standpunt, a.h.w. tussen onze tot gebed samengevouwen handen, stevig vast te houden. Maar dan staan wij toch eigenlijk te liegen als wij

zeggen: maar onze ogen zijn op U gevestigd. Wij bedoelen er dikwijls mee: wilt U het zo dóen als wij het vragen. Maar dat is dan geen bidden meer uit onze nood. De nood is dan, dat wij onze nood en ellende niet recht en grondig kennen. Onze nood is dan, dat wij alles zo goed en zo zeker weten en dat wij niet met een zuiver geweten kunnen belijden: wij weten niet, wat wij moeten doen.

Als de Heilige Geest ons werkelijk beheerst gaan wij zien. Dan gaan wij de werkelijkheid zien. Ja, echt die werkelijkheid, dat wij de moeiten niet kunnen oplossen en dat wij de macht van de duisternis niet kunnen overwinnen.

Wij moeten hier leren hoe Josafath bidt door de Heilige Geest.

En nu mogen wij ook zien, dat onze God antwoord geeft op zulk een gebed. En ik zou erbij willen zeggen: als iemand van u van de gedachte uitgaat God dat vandaag niet meer dóet, dan kan hij net zo goed de kerk uit gaan, want ik spreek u juist over die God, Die in Christus gisteren en heden Dezelfde is. Als ik dat niet mocht geloven hield ik op met preken. En als wij dat als kerkmensen (betekent: volk van God) niet geloven dan kunnen wij de Bijbel wel sluiten.

Dit hoofdstuk komt daarom juist met zoveel ernst op ons af, omdat wij door Jezus Christus in diezelfde verbondskring gezet zijn en met dezelfde God te doen hebben als Josafath en zijn volk. Daar mag nog zoveel veranderd zijn sinds de dagen van het Oude Testament - de HEERE is niet veranderd.

En hoe antwoordt de HEERE? Klaar en duidelijk.

Een levietische zanger, uit het huis van Asaf, wordt door de Geest gegrepen en gedreven. Dat ziet u meer. God is souverain in de keuze van Zijn dienaren. Hij passeert hier zomaar de hogepriester en de priesters. En spreekt koning en volk aan door een betrekkelijk onbekende leviet. Die mag het zeggen! En het is een heel wonderlijke boodschap: de strijd is niet de strijd van Juda en zijn koning, maar van de HEERE. En tot tweemaal toe klinkt het: weest niet bevreesd en wordt niet verschrikt!

De koning en de mannen van Juda zullen de volgende dag wel uittrekken, maar niet om te strijden, maar - om de verslagenen door de HEERE te zien Dat lijkt toch wel zo'n simplistisch woord, dat we ons er alleen maar over kunnen verbazen, dat de koning hem niet heeft gevangen gezet om te kijken of dit wel zou uitkomen.

Maar neen, wij zien iets anders. De koning en het volk en de levieten van de verschillende stammen wierpen zich vol eerbied voor dit ontzaglijke Godswoord eerst ter aarde en toen stonden zij op om de HEERE te loven. Zij hadden Gods belofte gehoord - maar zij zagen nog niets! Precies zo'n belofte als Mozes uitsprak bij de Schelfzee, toen het volk dacht, dat het reddeloos verloren was, tussen de zee en de aanstormende Egyptenaren: de HEERE zal voor u strijden en gij zult stil zijn!

Het blijkt, dat Josafath niet twijfelt. Misschien is die prachtige psalm 68 wel in zijn gedachten geweest: "God staat op - Zijn vijanden worden verstrooid; Zijn haters vluchten voor Zijn aangezicht". In ieder geval staat er, dat zij de HEERE prijzen. Dat is geloof.

Een geloof, dat, helaas, maar al te veel ontbreekt in de christelijke kerk: en ook in ons persoonlijk leven. O ja, wij zingen wel mooie liederen en wij hebben de mooiste beloften in het Evangelie,

beloften die ons betekend en verzegeld zijn in de doop en door brood en beker, maar als er echte nood is, doen wij dikwijls alsof wij geen helper hebben, ja, nog erger - dan willen we eerst wel eens zien wat er gebeurt.

En hierin schittert nu juist het werk van Christus' Geest in Josafath dat hij gelooft en de volgende morgen ook zo het volk aan vuurt: gelooft in de HEERE, uw God en gij zult bevestigd worden. Voor 'gelooft' en 'bevestigd worden' staan woorden die te maken hebben met "amen" – het zal waar en zeker zijn.

Vast vertrouwen op Hem en vastgemaakt worden door de HEERE - dat hoort bij elkaar, gemeente.

En waarin komt dat geloof nu uit?

Voorop gaan niet de gewapende mannen, maar de zangers - in feestdos. Alsof ze naar een feest gaan. En ze zingen: "Looft de HEERE, want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid".

En dan gebeurt het. Terwijl zij zingen laat de HEERE de verschillende vijandelijke legers elkaar, door hebzucht gedreven, in de haren vliegen. En als Juda dan op de bergheuvel komt ziet het de verslagenen liggen. De rest is op de loop. Josafath en zijn mensen hebben de buit maar binnen te halen. En als ze daar drie dagen mee bezig zijn geweest, dan mogen ze een dankdag houden. Het 'dal der Lofprijzing' zal aan die dankdag blijven herinneren.

En de zegen van de HEERE breidt zich nog verder uit in de schrik over me volken en de rust voor het volk van God in de dagen van Josafath. Rust en vrede aan alle kanten.

Ik zei u: hier zien wij de vrucht van de Geest in het leven van Josafath en Juda.

En Josafath was toch maar een gebrekkig mens.

Wij hebben een andere zoon van David tot koning. Niet gebrekkig, maar onze volmaakte Heer Jezus Christus. In alles volmaakt gehoorzaam aan de Vader. En nimmer was er een bidder als Hij.

Het lijkt er soms op vandaag, dat Micha' s vraag herhaald moet worden: Nu, waarom schreeuwt gij zo luide? Is er geen koning bij u? Of is uw raadsman omgekomen? Is de toestand in de kerken niet zo, alsof wij geen enkele belofte meer hebben van de HEERE?

Zegt men niet gemakkelijk: ja, dat kon toen nog wel gebeuren, maar vandaag niet meer? Is Jezus Christus dan niet meer Dezelfde gisteren en heden en tot in eeuwigheid? Laten wij het goed zien, broeders en zusters. Waar het echte geloof zich vastklemt aan Gods beloften en zich uit in de lof en onderworpenheid, in vertrouwen en gehoorzaamheid, daar is de ruimte waar de Geest werkt, daar wordt Gods Naam geheiligd, daar komt Zijn rijk, daar moet de macht van de boze wijken voor de macht van onze koning, Jezus Christus.

Deze geschiedenis laat ons zien, wat geloofsactiviteit is. dat heeft niets te maken met lijdelijkheid en valse rust. De ware gelovige luistert en vertrouwt, verwacht en wacht en mag zo zien, dat de HEERE Zijn Woord waar maakt, want:

Zijn goedertierenheid is van eeuwigheid tot eeuwigheid over wie Hem vrezen.

Amen.